

THORÉN & LINDSKOG

TANJA LANGER
Cap Esterel

Cap Esterel

I

Det var behagligt att stå i skuggan.

Skuggan lade sig på hans hud och den tycktes dra ut hettan ur hans kropp, hettan som den hade lagrat under loppet av en lång dag på gator och motorvägar, inklämd mellan ratt och det allt fuktigare sätet. För en sekund lutade sig Michel mot bilens heta plåt, sedan tog han ett steg mot det gula huset. Han svajade lite grann, precis som om andra jämviktslagar hade gällt när han körde än nu på den fasta marken. Den överansträngda näthinnan registrerade svarta prickar som blev till grällt röda blommor, oroligt flimrande, tills allt ordnade sig till en urskiljbar bild. Huset var överväxt av mörkgröna vinrankor och i trädgården framför det prunkade frodiga pelargonbuskar, väldigt avlägsna släktingar till de tuktade miniatyrerna hemma på norrbalkongerna.

Skjortan klubbade mot hans kropp, han kände lukten av svett. Pulsen hamrade mot tinningarna, mot kindknotorna, i halsen, i armarna, till och med under fotsulorna som verkade ha växt ihop med lädret i hans sandaler.

Ännu kan jag vända om. Två dagars körning, bara så där. Som omväxling. Jag skulle kunna åka vidare, till Saint-Tropez, lägga mig på stranden, äta grillad fisk, dricka Pernod med is, läsa och sova.

Han strök med tre fingrar över sin fuktiga panna. Hans kropp verkade fortfarande åka i kurvorna som han hade tagit med bilen, slingrande. Den sista halvtimmen hade varit för mycket, sträckan från Cannes och hit. Trots solglasögon kisade han när han körde i kvällssolen, som hade fått hans huvud att dunka allt kraftigare. Jag borde åtminstone ha hållit mig längs kusten, på Cornichen, riktat blicken mot det turkos- och koboltblå vattnet, de små vita hotellen och restaurangerna, lantställena dolda bakom pinje och tall, Esterelmassivets röda klippor som reste sig brant upp från serpentinvägarna och överallt cypressernas mörkt gröna färg.

Jag hade kunnat stanna i Cap Roux eller få tag i ett rum i Napoule.

Vilken idiotisk omväg. Två timmar tidigare hade han varit alldeles nära målet.

Tills det inte går längre, tänkte han, som alltid.

Han hade låtit sig bäras av det klara ljuset, som dominerade allting. Husens pastellfärger, ockra, lavendel, citron kunde bara anas i det här ljuset, medan himlens azurblå, havets vykortsblå och palmernas ljusbruna stammar stack i ögonen på ett nästan irriterande sätt.

De här färgerna, tänkte Michel, förändrar mig, snabbt, oväntat, ovillkorligen.

Och så det här letandet efter huset, det gamla svartvita fotot framför sig som hela tiden åkte ner från instrumentbrädan. Den handmålade skylten »Chambre – Studio« som han till slut upptäckte, när han nästan hade gett upp. Han hade bromsat in vid åtskilliga liknande skyltar, men de hade bara upplyst om lägenheter eller hus som var till salu. Den såg fortfarande precis likadan ut som då, denna vita fyrkant med höga, svarta bokstäver.

Helst hade han bara åkt vidare. Men tanken på att klä av sig, låta kallt vatten strila över kroppen, att sträcka ut sig i sin fulla längd och somna fick honom att stanna.

Nu stod han där, i skuggan.

Han såg sig om efter en ringklocka.

Ingenting.

Han ropade.

Inget svar. Ingen kom.

Det är inte meningen, fegis.

Han upptäckte skeppsklockan av järn på stolpen till vänster om trädgårdsgrinden. Han höjde på ögonbrynen och ringde i klockan.

Pulsens vibrerade i hans kropp.

En överexponerad film under hans ögonlock, skepnader, lågmälda röster, en mörk, en ljus, skratt.

Hjärtat är en stark muskel.

Kan jag hjälpa er?

Den gamla damen som kom ner för trappan skuggade ögonen med handen. I huset var det uppenbarligen mörkare än här ute. Michel pekade på skylten.

Är studion ledig?

Vem har skickat hit er?

Michel tog sats, inte det också, han hade inte räknat med sådana komplicerade frågor.

Jag körde förbi av en ren tillfällighet.

Tillfällighet?

Nu stod hon direkt framför honom, en äldre kvinna med fårat ansikte och tjocka glasögon. Hon skelade och hon hade något roat i blicken. Nyfikenhet.

Varför tar ni inte rummet? Ni är väl ensam?

Michel nickade och skakade på huvudet i samma ögonblick som den gamla. Hon hade på sig en gul kjol över den brokiga baddräkten och vita sandaler med höga klackar.

Studion kostar 2 000 franc i veckan.

Hennes hår var färgat svart. Hon mönstrade honom.

Rummet är mycket billigare, 700 per vecka, med dusch. Kom, så ska jag visa er. Eller vad säger ni?

Jag vill ha studion.

Comme vous voulez.

Den gamla damen försvann in bakom en dörr, lukten av tvättstuga slog emot Michel och han fick åter impulsen att ge sig av. Hon måste tro att jag är galen. Hon kom tillbaka med en nyckelknippa och gick med honom runt huset, förbi tvättstreck där det hängde underkläder och handdukar, till trädgården. Han kände doften av hennes parfym. Bord och stolar avtecknade sig vita mot en häck av klematis och vilda gula rosor. Runt omkring växte azaleor, malvor, lavendel, otaliga ormbunkar och gräs. Två palmer reste sig mot kvällshimlen.

Bredvid trädörren, som var grönmålad och lite flagnad, satt en liten blå skylt med texten: Jardin des Tuileries. Madame låste upp den med en stor järnnyckel. Hennes naglar var långa, böjda och mörkröda. Hennes händer, fulla med ljusa åldersfläckar, hade en något stel elegans som Michel ofta hade lagt märke till hos kvinnor som inte behövde städa själva, som på sin höjd då och då sopar upp ett par smulor på en emaljerad sopskyffel. Hon hade en guldlänk om armen som klirrade tyst vid varje rörelse.

Det är ett slags ateljé, sa hon, min dotter inredde den när vi inte längre behövde rummet. Terrassen är bara till för er, resten av trädgården använder de andra sommargästerna. Vattnet är väldigt dyrt här, därav priset.

Vattnet.

Jag minns fortfarande hur han dök upp här den andra gången. Jag hade hittat ett gammalt badkar runt hörnet nere på gatan. Han var tvungen att följa med, hjälpa mig att släpa upp det i min lägenhet. På något sätt irriterade det honom, jag kan än i dag inte begripa varför. Jag var bara lycklig: Äntligen ett badkar! Vi ställde det på tre staplar med tegelstenar, som jag natten innan hade hittat på en byggplats och noggrant placerat i mitt trånga badrum, och sköt sedan in badkaret så att avloppet hamnade i duschen. Det håller aldrig, sa han, vad har du emot att duscha. Jag höll en flaska med badolja under näsan på honom, skrattade och sa med låg mörk röst: Så att min hud blir alldeles mjuk. Så att jag bättre kan krypa intill dig. Så att jag – jag rörde med handen vid hans kön, han drog sig undan.

Åh, sa jag, jag ber om ursäkt för detta övergrepp.

Ett övergrepp, ja. Så känns det här brevet. Hans handstil. Eftersänt till min nya adress. Efter fyra år, eller är det redan fem. Då åtminstone, jag kommer ihåg det som om det vore igår eller förrgår, då, när han hade varit stum som en fisk en lång stund och jag förolämpat hade slamrat med kastrullerna (det också, som ett gammalt gift par), den där kvällen

alltså, efter tre glas rödvin, berättade han om sina föräldrar.

Hjälp, tänkte jag, nu blir det farligt.

3

Madame gick igenom det långsträckta rummet som var sparsamt möblerat med gamla mörka möbler. En divan, ett bord med stolar, en bänk med otaliga små lådor, bakom den stod ett litet gasolkök uppställt och där hängde ett gammalt emaljerat handfat. Kom här, jag visar er hur man sätter på varmvattnet. Madame tryckte in knappen på den gaseldade varmvattenberedaren och räknade till tio innan hon stoppade in tändstickan i den lilla öppningen. Ni kommer väl inte att laga mat själv, jeune homme?

Hon fnissade.

Har det alltid sett ut så här? Michel hade tänkt högt.

Som jag sa, för trettio år sedan inredde min dotter det så som det ser ut nu. Lampan där borta är ny, och varmvattenberedaren, men annars – ni ser, till och med sovrummet ser ut precis som på den tiden. Hon öppnade dörren. Michel såg ett rum som kändes som en dålig kopia av en orientalisk sängkammare, med en varm röd tapet, två sängar, den ena med ett aningen slitet överkast med fransar, och ett litet

nattduksbord med en skiva klädd med blänkande mosaik och spegelskärvor. Michel blev full i skratt.

Och här är badrummet.

Blekt rosa, oregelbunden vit ådring, fluffiga rosa badrumsmattor på det kaklade golvet.

Var snäll och torka av golvet direkt efter ni har duschat, annars kan det gå illa. Jag lämnar er ensam nu. Ni vill ha studion i alla fall?

Ja, madame, jag tar den. Jag stannar en vecka, åtminstone.

Kommer nån mer?

Hon såg honom i ögonen.

En listig människa, jag måste vara på min vakt.

Nej, sa Michel trött, jag är ensam.

Madame tog loss den stora järnnyckeln ur knippan och gav den till Michel. Michel gick tillsammans med henne tillbaka till gatan för att hämta sin väska. När han kom tillbaka vinkade hon åt honom att komma upp till henne.

Här har ni en flaska vin, lite ost och bröd. Ni ser helt död ut.

Senare, efter en lång dusch, satt Michel på tröskeln till sin studio. Han rökte en cigarett. Han betraktade bordet, de vitmålade metallstolarna med svängda ryggstöd. På den tiden hörde man förmodligen bara cikadorna. Väldigt sällan en bil. Tåget längs Côte d'Azur gick bara tre gånger om dagen, morgon, middag, kväll. Nu skulle man vara

tvungen att avbryta samtalet var tjugonde minut. Michel försökte föreställa sig sina föräldrar vid det här bordet. Kanske hade han och Patrick suttit på trappan på kvällarna, precis som han nu, i sina ljusst randiga pyjamasar. Kanske hade deras fötter, så som hans, lekt med de små kvistarna och torra barren från pinjen.

Michel såg Elisabeth. Ella med den blå sjalen i det röda håret som var lite rufsigt av vinden, med de ljusa, barnsligt mjuka kinderna. Hur hon böjde ner huvudet över en bok. Hur hon tittade upp, en tillfällig tvekan i hennes grå ögon.

4

Oavsett om det gör dig rik eller inte. Du kan vända och vrida på det hur du vill, i slutändan är det som det är. I efterhand? Struntprat! Och så denna röst: Egentligen hade man kunnat veta allting redan från början. Vansinnigt att tänka så. Varför tänker jag något sådant? För att det är över? För att jag vill hålla kvar det? För att jag vill förklara kärleken, som kommer och går? Först den där speciella sinnesstämningen, och bang, så har du hamnat i en sån där historia. Jag hade på mig svarta strumpor som gick upp över knäna och utanpå korta sommarbyxor i knalliga färger. Jag flög fram på min cykel genom

den milda vårluften. Det var en sån där dag då du ömsar skinn, det tjugotredje lagret, det sjuttiofemte, av, av, inga problem. Hela tiden den där trånga skruden som stramar över kroppen, du vrider dig, och hoppla, du tänker inte ens på det, så ramlar skinnet helt enkelt av. Som om ingenting hade hänt. Som om du inte i veckor hade kämpat med det, vem du är, vart du är på väg och hur du ska kunna bli av med en tredjedel, åtminstone, av dig själv. Bara dumheter. Jag borde ha kunnat räkna ut att det skulle hända något en dag då jag var lycklig över min blotta existens. Jag sitter alldeles upprymd hos Irina i affären, vi dricker kaffe, skämtar, hon visar mig en ny biografi om Lee Miller, vi fnissar utan någon egentlig anledning, och då är hon dessutom tjugo år äldre än jag, det plingar i dörrklockan och han kommer in. Åh, tänker jag, åh. Förbannade skit, vad han är söt. Inte vacker, inte attraktiv, ser inte bra ut, nej: jag tänker den där pojken är söt. Bruna ögon, lite lätt vindögd, kort brunt hår, vågigt, smidig och stark, beredd till språng, att spänna bågen –

Det här är min systerson, säger Irina, som lyckligtvis inte ser hur min hudfärg förändras. Eller, min låtsassysterson så att säga, son till en mycket nära väninna. Michel, sa han och log och jag nästan dog. Jag börjar rimma, snälla låt bli! Jag är som förtrollad! Irina skrattar. Jag slår vad om att hon visst har märkt alltihop. Helst skulle jag vilja ligga i hans famn. Falla ner på golvet, över varandra, med varandra, om varandra, falla, falla, falla, låsa affären,

skicka iväg Irina på bio, mitt på blanka eftermiddagen, rulla runt, tumla runt och –

Jo, precis så var det. Inget belevat lära-känna-varandra-samtal. Allt var sagt redan vid första ögonkastet: av min hud och hans, av mina gester och hans. I grund och botten är början alltid det bästa. Mitt i stan tar du av dig skorna och tror du är vid havet.

Plötsligt går han ner på knä framför mig.

Jag håller fram min hand till honom.

Han kysser den.

Irina är tyst.

Det kom jag på först senare.

Senare, när jag muntert cyklade hem och ännu inte tänkte på om han skulle ringa eller inte.

Den unge, arkitekten Michel har precis avslutat sitt första stora projekt och tagit in på ett slitet pensionat på Franska Rivieran. Han har varit här en gång för länge sedan. Vad var det som hände då som gör att han nu återvänder?

Cap Esterel är Tanja Langers debutroman.

Mer om författaren och boken på omslagets insida och vår hemsida.

THORÉN & LINDSKOG
Tysk litteratur på svenska